

Az irat elektronikus iratról
készített másolat
2023 DEC 18.

Alkotmánybíróság
1015 Budapest,
Donáti u.35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 2 8 0 0 - 0 / 2023		
Érkezett: 2023 DEC 28.		
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☐ @	EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 12	Kezelőiroda: <i>1034</i>

FŐVÁROSI KÖZIGAZGATSA
FŐLAJSTRO KEZDŐIRAT
Postán/Gyűjtőládába/Személyesen/F-mailen/Faxon/E-irattal
Érkezett: 2023 DEC 18.

Kézbesítendő a

Fővárosi Törvényszék
1027 Budapest, Tölgyfa u. 1-3.

útján

Budapest, 2023. december 18.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] vagy
„Indítványozó”) jelen alkotmányjogi panaszhoz I/1. mellékletként csatolt meghatalmazással igazolt
jogi képviselője a hivatalos okiratok átvételére kijelölt Okányi Ügyvédi Iroda ([REDACTED])
[REDACTED]
[REDACTED] eljáró ügyvéd: dr. Okányi Zsolt; [REDACTED] Bibók Ügyvédi
Iroda [REDACTED]
[REDACTED] eljáró ügyvéd: dr. Bibók Péter; [REDACTED] Ormai, Papp, Czike
és Társai CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang LLP Ügyvédi Iroda ([REDACTED])
[REDACTED]
[REDACTED] eljáró ügyvéd: dr. Ormai Gabriella) útján az

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

terjeszti elő az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény („Abtv.”) 27. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék 103.K.702.731/2022/7. számú végzésével („Elsőfokú Végzés”), a Fővárosi Ítélőtábla 1.Kpkf.750.979/2022/2. sz. végzésével („Jogerős Végzés”), valamint a Kúria Kfv.V.37.385/2023/9. számú végzésével („Felülvizsgálati Végzés”) szemben.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja, valamint az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panasz alapján állapítsa meg, hogy:

- a Budapest Főváros Kormányhivatalának BP-05/200/1537-9/2020. számú határozata;
- a Fővárosi Törvényszék 103.K.702.731/2022/7. számú Elsőfokú Végzése;
- a Fővárosi Ítélőtábla 1.Kpkf.750.979/2022/2. számú Jogerős Végzése; és
- a Kúria Kfv.V.37.385/2023/9. számú Felülvizsgálati Végzése

Joattar K.

megsértették az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait,

és ezért kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdése, valamint 43. § (4) bekezdése alapján semmisítse meg:

- (i) a Budapest Főváros Kormányhivatalának BP-05/200/1537-9/2020. számú határozatát;**
- (ii) a Fővárosi Törvényszék 103.K.702.731/2022/7. számú Elsőfokú Végzését;**
- (iii) a Fővárosi Ítéltábla 1.Kpkf.750.979/2022/2. számú Jogerős Végzését; és**
- (iv) a Kúria Kfv.V.37.385/2023/9. számú Felülvizsgálati Végzését.**

I. AZ ÜGY ELŐZMÉNYEI

I.1 A közigazgatási eljárás és a Határozat kézbesítésének körülményei

1. A jelen indítvány előzménye egy fogyasztóvédelmi eljárás, amelyet a Budapest Főváros Kormányhivatala („**Hatóság**”) indított az Indítványozóval szemben. A fogyasztóvédelmi eljárás tárgya az Indítványozó által üzemeltett [REDACTED] [REDACTED] ötlekedő járat késése és annak esetleges fogyasztóvédelmi következménye volt. Az eljárás során Indítványozó úgy döntött, hogy az ügy vitelével magyar jogi képviselőt bíz meg annak érdekében, hogy az eljárás lefolytatását és annak során jogai érvényesítését is segítse.
2. Indítványozó jogi képviselője útján **2020. április 17.** napján elektronikus úton határidő-hosszabbítási kérelmet terjesztett elő a Hatóság részére [1/2. számú melléklet]. **Nem vitatott tény, hogy az eljárás ekkor még folyamatban volt, hatósági határozat meghozatalára – annak keltezése szerint is – 4 nappal később, 2020. április 21. napján került sor.**
3. A Hatóság az Indítványozó jogi képviselőjének képviseleti jogát a határidő hosszabbítási kérelem benyújtása és a hatósági határozat meghozatala közötti időszak során (azaz 2020. április 17. és 21. között) nem kifogásolta. A Hatóság így különösen nem hívta fel az Indítványozó jogi képviselőjét képviseleti jogának igazolására. Ezt követően, **2020. április 21. napján** az Indítványozó önkéntesen, külön felhívás nélkül **benyújtotta jogi képviselői útján a jogi képviselők meghatalmazását a Hatósághoz.** A meghatalmazásban foglaltakat a Hatóság sohasem vitatta.
4. A Hatóság előadása szerint **2020. április 21.** napján hozta meg BP-05/200/1537-9/2020. számú határozatát („**Határozat**”), amelyet az Elsőfokú Végzésben megállapítottak szerint, állítólag még aznap délelőtt postára adott az Indítványozó [REDACTED] székhelyére. A Hatóság állítása szerint ugyanaznap néhány órával később, valamivel 18 óra előtt érkezett meg a Hatóság elektronikus rendszerébe az Indítványozó jogi képviselőinek meghatalmazása.
5. A postai iratok tanúsága szerint a Határozatot a posta az Indítványozó [REDACTED] székhelyén **2020. április 30. napján** kézbesítette **magyar nyelven.** A Határozathoz a Hatóság mellékelte egy egyoldalas angol nyelvű levelet is. Ebben az angol nyelvűnek hívtat kísérőlevélben a Hatóság a Határozattal szembeni jogorvoslati lehetőségekről – illetve arról a tényről, hogy az angol nyelvű „összefoglaló” nem a Határozat teljes értékű fordítása – nem tájékoztatta az Indítványozót, mindössze idézte az Ákr. 114. § (1) bekezdését bármiféle magyarázat vagy annak alkalmazhatóságára utalás nélkül.
6. Az Indítványozó jogi képviselőit a Hatóság **2020. május 8-án** kézbesített levelében arról tájékoztatta, hogy határidő-hosszabbítási kérelmüket elutasítja. A Hatóság egyúttal arról is tájékoztatta a jogi képviselőket, hogy az ügyben határozatot hozott, melyet postán kézbesített közvetlenül az Indítványozó székhelyére. A Hatóság ugyanakkor a tájékoztatásához nem csatolta a Határozatot, ahogyan a Határozat kézbesítésének időpontjáról sem adott tájékoztatást. Az Indítványozó jogi képviselői így csak **2020. június 12. napján,** az Indítványozótól szereztek tudomást a Határozat tartalmáról, illetőleg arról, hogy a Határozat az Indítványozónak közvetlenül már kézbesítésre került, különösen mivel a külföldi Indítványozó részére a 2020-as évben, a COVID-19 járvány miatt mind Magyarországon, mind [REDACTED] elrendelt járványügyi korlátozások miatt az indítványozói megkeresések kézbesítése gyakran több hónapot is igénybe vettek.
7. Indítványozó álláspontja szerint a Határozat számos okból jogszabálysértő, ezért **2020. június 29. napján keresetlevelet terjesztett elő.** Az Indítványozó keresetlevelében utalt arra, hogy a Határozat közlésének napja 2020. június 12. volt, mivel ekkor szerzett tudomást annak tartalmáról jogi képviselője útján. Másodlagosan, Indítványozó a keresetlevélben igazolási

kérelmet is előterjesztett arra az esetre, ha a bíróság úgy találná, hogy a Határozat már korábban közöltnek volt tekinthető.

I.2 Az Elsőfokú Végzés, a Jogerős Végzés és a Felülvizsgálati Végzés

8. Indítványozó keresetlevelét a Hatóság több, mint két évig nem továbbította a Fővárosi Törvényszék részére, annak ellenére, hogy erre a Kp. 40. §-a alapján még akkor is kötelezettsége volt, ha álláspontja szerint a keresetlevél elkésztetten került benyújtásra. Ezért miután a Hatóság által kezdeményezett végrehajtási eljárásból az Indítványozó értesült arról, hogy a Hatóság a Határozatot nem vonta vissza és azt nem is továbbította, az Indítványozó a keresetlevelet 2022. július 25-én a Kp. 40. § (5) bekezdése alapján közvetlenül is benyújtotta a bírósághoz.
9. 2022. szeptember 21-én kelt és az Indítványozói jogi képviselőnek 2022. október 10-én kézbesített Elsőfokú Végzésében a Fővárosi Törvényszék Indítványozó keresetlevelét elkészttség okán visszautasította, valamint Indítványozó igazolási kérelmének sem adott helyt [I/3. számú melléklet]. A keresetlevél visszautasításának fő indoka az volt, hogy a Törvényszék szerint jogszerűen járt el Hatóság akkor, amikor közvetlenül az Indítványozónak és nem az Indítványozói jogi képviselőnek kézbesítette a Határozatot. Ebből következően – mivel a Törvényszék szerint a Határozat kézbesítése szabályszerű volt – a 30 napos keresetindítási határidő kezdőnapja is 2020. április 30-a volt, így a keresetlevél elkésztett volt. Emellett a Törvényszék az igazolási kérelem körében előadott körülményeket sem találta méltányolhatónak, így annak sem adott helyt.
10. Az Indítványozó az Elsőfokú Végzéssel szemben 2022. október 25. napján fellebbezést terjesztett elő, részletesen megindokolva, hogy az elsőfokú végzés jogszabálysértő módon jutott arra a következtetésre, hogy az Indítványozó keresete érdemben nem vizsgálható annak elkésztettsége miatt.
11. A Fővárosi Ítéltábla 2023. március 8. napján hozott, az Indítványozó részére 2023. május 4. napján kézbesített Jogerős Végzésében helyben hagyta az Elsőfokú Végzést [I/4. számú melléklet]. A Fővárosi Ítéltábla, egyetértve az Elsőfokú Végzéssel, az Indítványozó keresetlevelének előterjesztését elkésztettnek minősítette, valamint álláspontja szerint az Indítványozó igazolási kérelmét a Fővárosi Törvényszék megalapozottan utasította el.
12. Az Indítványozó 2023. június 5. napján felülvizsgálat iránti kérelmet terjesztett elő a Jogerős Végzéssel szemben. Az Indítványozó kérelmét a Kúria Felülvizsgálati Végzésében bírálta el, számos körülmény kapcsán megállapítva, hogy a Hatóság és az alsóbb fokú bíróságok jogszabálysértő módon jártak el az Indítványozóval szemben [I/8. számú melléklet]:
 - (i) a Kúria szerint a Hatóság megsértette a szakszerűség, egyszerűség, az ügyféllel való együttműködés és a jóhiszeműség Ákr. 2. § (2) bekezdés a) pontja szerinti követelményét azzal, hogy a jogi képviselővel eljáró Indítványozót elmulasztotta felhívni a képviseleti jogosultság igazolására a hatósági eljárás során;¹
 - (ii) ugyanezen mulasztásával a Hatóság elmulasztotta biztosítani a felperesnek és a jogi képviselőjének, hogy jogaikat és kötelezettségeiket megismerhessék, valamint elmulasztotta biztosítani az ügyféli jogok gyakorlását, megsértve mindezzel az Ákr. 5. § (2) bekezdésének a) és b) pontjait;²

¹ Felülvizsgálati Végzés, 34. bekezdés.

² Felülvizsgálati Végzés, 34. bekezdés.

- (iii) a Hatóság az Ákr. 13. § (4) bekezdésével ellentétesen elmulasztotta visszautasítani a felperesi jogi képviselő eljárását, ameddig a jogi képviselő be nem nyújtotta meghatalmazását;³
 - (iv) a Hatóság elmulasztotta felhívni a felperest, hogy járjon el személyesen vagy gondoskodjék jogi képviselő megbízásáról, megsértve ezzel az Ákr. 13. § (5) bekezdését;⁴
 - (v) a Fővárosi Ítéltábla tévesen helyezkedett arra az álláspontra Jogerős Ítéletében, hogy nem vizsgálhatja az Indítványozó által állított eljárásjogi szabálysértéseket, valamint az Indítványozó eljárás minőségével kapcsolatos érveit.⁵
 - (vi) a Hatóság „akadályozta, hogy a felperes ténylegesen, hatékonyan igénybe vegye a bírósági jogorvoslatot” azzal, hogy az Indítványozó keresetlevelét „jelentős, mintegy kétéves késedelemmel terjesztette a bíróság elé”.⁶
13. A fenti jelentős jogszabálysértések ellenére azonban a Kúria súlyosan alaptörvény-ellenes módon mégis hatályban tartotta a Jogerős Végzést, mivel álláspontja szerint még a fent felsorolt és a Kúria által megállapított jogsértések sem akadályozták (a Kúria értelmezése szerint nem zárták ki teljesen) az Indítványozót keresetlevelének határidőn belül való előterjesztésében.
14. Az alábbiakban részletesen bemutatott okokból a Határozat, az Elsőfokú Végzés és a Jogerős Végzés nem pusztán jogszabálysértőek, hanem az Indítványozó alapjogait, különösen az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés szerinti tisztességes ügyintézéshez való jogát, XVIII. cikk (1) pontja szerinti tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joga jogát is sértik, így azok megsemmisítése szükséges.

II. A BEFOGADHATÓSÁG FELTÉTELEI TELJESÜLNEK

15. Indítványozó az alábbiakban igazolja, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszának befogadhatósági feltételei fennállnak.

II.1 Az Abtv. 26. § (1) és 27. § (1) bekezdés szerinti érintettség feltétel teljesül

16. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság eljárása akkor kezdeményezhető, ha az indítványozó az egyedi ügyben érintett.
17. Az Abtv. 27. § (2) alapján jogállástól függetlenül érintett az a személy vagy szervezet, aki vagy amely a bírósági eljárásban fél volt. Indítványozó közvetlen érintettségét igazolja, hogy az alkotmányjogi panasz által érintett BP-05/200/1537/2020. számú hatósági eljárásban ügyfél, míg a 103.K.702.731/2022 számú elsőfokú, az 1.Kpkf.750.979/2022 számú másodfokú és a Kfv.V.37.385/2023 számú felülvizsgálati eljárásokban felperesként vett részt, így rá a Határozat, valamint az Elsőfokú Végzés, a Másodfokú Végzés, valamint a Felülvizsgálati Végzés személyi hatálya kiterjed.

II.2 Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltétel teljesül

18. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja azt követeli meg, hogy a bírósági döntés Alaptörvényben biztosított jog sérelmét eredményezze.

³ Felülvizsgálati Végzés, 34. bekezdés.

⁴ Felülvizsgálati Végzés, 34. bekezdés.

⁵ Felülvizsgálati Végzés, 43. bekezdés.

⁶ Felülvizsgálati Végzés, 49. bekezdés.

19. Indítványozó fenti határozott kérelme és annak alábbi indokolása értelmében Indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés szerinti tisztességes ügyintézéshez való joga, XVIII. cikk (1) pontja szerinti tisztességes eljáráshoz való joga, valamint XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joga sérült, amellyel e befogadhatósági feltételnek is eleget tesz a jelen alkotmányjogi panasz.

II.3 Az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltétel teljesül

20. Az Abtv. 27. § (1) bekezdésének b) pontja megköveteli, hogy az Indítványozó az alkotmányjogi panaszának előterjesztése előtt merítse ki jogorvoslatait. Az Indítványozó az Elsőfokú Végzéssel szemben fellebbezést terjesztett elő, melyet a Fővárosi Ítéltábla a Jogerős Végzéssel bírált el. A Jogerős Végzéssel szemben az Indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyet a Kúria Felülvizsgálati Végzésével bírált el.
21. A fentiek alapján az Indítványozó kimerítette az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontjában megkövetelt jogorvoslati lehetőségeit.

II.4 Az Abtv. 29. § szerinti feltételek teljesülése

22. Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasszal szemben vagylagos feltételt támaszt, a befogadáshoz vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségre van szükség.
23. Az alábbiak szerint jelen esetben mindkét feltétel párhuzamosan teljesül.

II.4.1 A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény ellenesség

24. Ahogyan azt a lenti III. fejezetben részletesen kifejtjük, a Fővárosi Törvényszék, a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria az Indítványozó Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes ügyintézéshez való jogának, valamint XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogának, valamint a XVIII. cikk (1) pontja szerinti tisztességes eljáráshoz való jogának megsértésével jutott arra a következtetésre, hogy az Indítványozó keresetlevelének előterjesztése elkésett és így annak visszautasítása szükséges. Az Indítványozó alapjogainak tiszteletben tartása a keresetlevél érdemi elbírálását szükségeltette volna, így az Elsőfokú Végzést, a Jogerős Végzést és a Felülvizsgálati Végzést érdemben befolyásolta az Indítványozó által elszenvedett alapjogsérelem.

II.4.2 Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

25. A jelen alkotmányjogi panasz számos, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel, így:
- (i) az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése szerinti tisztességes ügyintézéshez való joggal összhangban áll-e az, hogy egy hatósági eljárás során az eljárásba az ügyfél nevében és képviselőjében bejelentkezett, a képviselői jogát még a hatósági felhívást megelőzően igazolt jogi képviselőt a hatóság kirekeszt az eljárásból anélkül, hogy a jogi képviselő eljárását visszautasítaná vagy az ügyfelet hiánypótlásra szólítaná fel, ekként gyakorlatilag elzárja az ügyfelet a jogi képviselő igénybevételeitől;
 - (ii) az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése szerinti tisztességes ügyintézéshez való joggal összhangban áll-e az, ha egy érdemi hatósági határozat egy jogi képviselővel eljáró fél esetén kizárólag közvetlenül az ügyfél részére kerül kézbesítésre;
 - (iii) az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése szerinti tisztességes ügyintézéshez való joggal, a XVIII. cikk (1) pontja szerinti tisztességes eljáráshoz való joggal,

valamint a XVIII. cikk (7) pontja szerinti jogorvoslathoz való joggal összhangban áll-e az, hogy egy keresetlevél azért minősül elkésettnek, mert annak előterjesztésére rendelkezésre álló határidőt a hatóság és a vele egyetértő bíróság a joghatás kiváltására nyilvánvalóan alkalmatlan kézbesítéstől számította;

- (iv) az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése szerinti tisztességes ügyintézéshez való joggal, valamint a XVIII. cikk (7) pontja szerinti jogorvoslathoz való joggal összhangban áll-e az, ha egy hatóság egy külföldi, a hatóság szerint jogi képviselő nélkül eljáró ügyfél számára a bírságot kiszabó érdemi határozatát annak kézbesítésekor **nem fordítja le**, mindössze a határozat rendelkező részét foglalja össze az ügyfél által ismert nyelven, anélkül azonban, hogy **megfelelő módon tájékoztatná az ügyfelet a jogorvoslati lehetőségeiről**.
- (v) az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése szerinti tisztességes ügyintézéshez való joggal, valamint a XVIII. cikk (7) pontja szerinti jogorvoslathoz való joggal összhangban áll-e az, ha a kézbesítésre, értesítésre vonatkozó súlyos, és a Kúria által is megállapított hatósági jogsértések ellenére a bíróságok arra jutnak, hogy a jogi képviselővel eljáró fél részére történt kézbesítéstől számít a jogorvoslati határidő – pusztán azért, mert a jogi képviselő „nem kérte” a részére történő közvetlen megküldését, ami egyébként nem vitatottan kérelem nélkül kötelezettsége lett volna az eljáró Hatóságnak, illetve a hatósági eljárásjogi jogsértések az igazolási kérelem megalapozásához sem elegendők és ezzel effektíven elzárják az Indítványozót a jogorvoslati jogának érvényesítésétől.

II.5 Az Abtv. 30. § szerinti feltétel teljesülése – 60 napos határidő

- 26. Az Indítványozó a Határozat, az Elsőfokú Végzés és a Jogerős Végzés vonatkozásában a Jogerős Végzés 2023. május 4-i kézbesítését követő 60 napos határidőn belül, 2023. július 3. napján alkotmányjogi panasz terjesztett elő. Ez alapján IV/1570/2023. számon indult a Tisztelt Alkotmánybíróság előtt eljárás. Az alkotmányjogi panaszt a Tisztelt Alkotmánybíróság IV/1570-2/2023. számú végzésével (I/9. számú mellékletként csatoljuk) arra hivatkozással utasította vissza, hogy „*az alkotmányjogi panaszban sérelmezett döntéssel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelem nyomán a felülvizsgálati eljárás jelenleg folyamatban van, az alkotmányjogi panasz a törvényi feltételeknek nem felel meg, így az Ügyrend 32. § (3) bekezdése értelmében annak érdemi elbírálására nincs lehetőség*”⁷
- 27. Az Ügyrend 32. § (4) bekezdése alapján „*[h]a az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőben benyújtott alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a (3) bekezdés alapján utasította vissza, a Kúria felülvizsgálati eljárást lezáró határozatának kézbesítésétől számított, az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül a (2) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszban sérelmezett döntés ellen ismételt benyújtható alkotmányjogi panasz. Ilyen esetben a (2) bekezdés szerinti alkotmányjogi panaszban sérelmezett bírói döntés mellett a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott határozatát is lehet támadni.*”
- 28. Mivel a Felülvizsgálati Végzés mint a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott határozata 2023. október 18. napján került kézbesítésre az Indítványozó részére, az Ügyrend 32. § (4) bekezdése alapján ezen Felülvizsgálati Végzés kézbesítésétől számítandó Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti 60 napos határidő megtartásra került. Erre is figyelemmel a jelen eljárásban mind a Felülvizsgálati Végzés, mind pedig a Jogerős Végzés, az Elsőfokú Végzés és a Határozat támadható.

⁷ Az Alkotmánybíróság IV/1570-2/2023. számú, alkotmányjogi panaszt visszautasító döntésének 2. oldal 2. bekezdése.

III. A HATÁROZAT, AZ ELSŐFOKÚ VÉGZÉS, A JOGERŐS VÉGZÉS ÉS A FELÜLVIZSGÁLATI VÉGZÉS SÉRTIK AZ INDÍTVÁNYOZÓ ALAPTÖRVÉNYBEN BIZTOSÍTOTT JOGAIT

29. A Határozat, az Elsőfokú Végzés, a Jogerős Végzés és a Felülvizsgálati Végzés számos módon megsértette az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait, így:

- (i) az első- és másodfokú bíróságok, valamint a Kúria elfogadták, hogy a megelőző hatósági eljárás során a Hatóság az Indítványozót megfosztotta jogi képviselőhöz való jogától. A Hatóság és a bíróságok ezáltal megsértették az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését;
- (ii) az eljáró bíróságok elfogadták, hogy a Hatóság jogszerűen kézbesítette a Határozatot a jogi képviselők helyett az Indítványozónak. Ezzel a Hatóság és a bíróságok megsértették az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését;
- (iii) az eljáró bíróságok a fenti jogsérelemből fakadóan a keresetlevél előterjesztésének határidejét az Indítványozónak való közvetlen és jogszerűtlen kézbesítéstől számították, és emiatt állapították meg a keresetlevél elkésetttségét. Ezzel a bíróságok megsértették az Alaptörvény XVIII. cikkének (7) bekezdését;
- (iv) az eljáró bíróságok annak ellenére joghatályosnak fogadták el a Határozat Hatóság általi, Indítványozónak való kézbesítését, hogy azt az Indítványozó által ismert nyelvre teljeskörűen lefordította volna. A Hatóság és a bíróságok ezzel megsértették az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését és XXVIII. cikkének (7) bekezdését.

30. Mindezen alapjogsérelemeket az alábbiakban részletesen is bemutatjuk.

III.1 A Hatóság Alaptörvényt sértő módon zárta ki az eljárásból az Indítványozó jogi képviselőit

31. Az Alaptörvény a **tisztességes hatósági ügyintézéshez való alapjogot** a XXIV. cikk (1) bekezdése útján garantálja, mely szerint:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.”

32. Ez az alapvető követelmény jelenik meg az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény („**Ákr.**”) 1. §-ában is, amely kifejezetten megköveteli a hatóságoktól, hogy eljárásukat az Alaptörvény XXIV. cikkével összhangban folytassák le. A jogirodalom is kiemeli, hogy az Ákr. 1. §-a útján a tisztességes ügyintézés alaptörvényi követelménye közvetlenül alkalmazandóvá válik a hatósági eljárás során.⁸

33. A Tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata alapján alkotmányjogi panaszban az indítványozó megalapozottan hivatkozhat a tisztességes ügyintézéshez való jogának megsértésére. Ehhez az szükséges, hogy az indítványozó tisztességes ügyintézéshez való joga egy hatósági eljárás során sérüljön, amely alapjogsérelemet a hatósági eljárást követő közigazgatási per során a bíróságok nem orvosolnak, ezzel „elfogadva” az alaptörvény-ellenességet.⁹ A jelen esetben

⁸ Barabás Gergely, Baranyi Bertold, Fazekas Marianna (szerk.): Nagykommentár az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez, Ákr. 1. §-hez fűzött kommentár: „Az Ákr. 1. §-ának tartalma ugyanis éppen ez - az Alaptörvény szabályainak bevonásán túl -, vagyis annak kimondása, hogy az alapelvek nem csupán szimbolikus óhajok, hanem kikényszeríthető jogi normák. A Kúria joggyakorlata kapcsolatot teremt az Ákr. 1. §-a és az Alaptörvény rendelkezései között.”

⁹ 3071/2017. (IV. 19.) AB végzés: 12. bekezdés: „Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére, mint a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmére - az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján - csupán olyan esetben alapítható alkotmányjogi panasz, ha a sérelmesnek vélt bírósági eljárás közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt zajlott. Az Alkotmánybíróság

pontosan ez történt. A megelőző hatósági eljárás során súlyosan sérült az Indítványozó tisztességes ügyintézéshez való joga. Ezt a jogsérelmet azonban a Határozat felülvizsgálatára kötelezett bíróságok nem ismerték fel, konzerválva ezzel az Indítványozó alapjogsérelmét.

34. Az Ákr. 13. § (1) bekezdése szerint az ügyfél jogosult képviselő útján eljárni. A képviselethez való jog a tisztességes ügyintézéshez való alapjog egyik részjogosultsága.¹⁰ A Emberi Jogok Európai Bírósága („EJEB”) szerint is sérti a tisztességes eljáráshoz/ügyintézéshez való jogot az, ha a képviselethez való jog sérelme miatt a fél/ügyfél nem képes hatékonyan képviselni magát egy eljárásban.¹¹ A jelen esetben nyilvánvaló, hogy a magyar nyelvű jogkérdésben jártas munkavállalókkal nem rendelkező, külföldi illetőségű Indítványozó képtelen önmaga hatékony képviseletére, éppen ezért bízott meg a hatósági eljárás során magyar nyelven beszélő jogi. Következésképp, a képviselethez való jog Hatóság általi megsértése a tisztességes ügyintézéshez való jog egyidejű sérelméhez vezet.
35. Az Ákr. 13. § (6) bekezdése alapján „Ha az ügyfélnek képviselője van, és az ügyfél eltérően nem rendelkezik, az iratokat a hatóság - a személyes megjelenésre szóló idézés kivételével - a képviselő részére küldi meg.” A Hatóság Határozatát saját védiratában előadottak szerint 2020. április 21. napján adta postára közvetlenül az Indítványozó számára, és az nem vitatott módon 2020. április 30-án került kézbesítésre. A Hatóság azért kézbesítette Határozatát közvetlenül az Indítványozó számára, mivel álláspontja szerint az Indítványozó nem jogi képviselővel járt el, így az Ákr. 13. § (6) bekezdése szerinti kézbesítési szabály nem volt alkalmazandó. A megelőző közigazgatási per során eljáró bíróságok szintén a Hatósággal értettek egyet. Ez azonban téves, az Indítványozó képviselethez való jogát és ezen keresztül a tisztességes eljáráshoz való alapjogát súlyosan sértő álláspont, hiszen:
- (i) az Indítványozó már **2020. április 17. napjától**, a határidő-hosszabbítási kérelmének előterjesztésekor és ettől az időponttól fogva folyamatosan jogi képviselővel járt el; de mindenestre
 - (ii) az Indítványozó a Határozat postára adásának napján **2020. április 21. napjától** már meghatalmazással igazolt módon jogi képviselővel járt el.

legutóbb az 5/2017. (III. 10.) AB határozatában semmisítette meg a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe ütközés miatt abból az okból, hogy a bíróság helyben hagyott egy jogszabálysértő közigazgatási határozatot, ezzel mintegy „elfogadva” az alaptörvény-ellenességet.”

¹⁰ Barabás Gergely, Baranyi Bertold, Fazekas Marianna (szerk.): Nagykomentár az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez: „A képviselethez való jog megtagadása a tisztességes ügyintézéshez való jogot sérti. Ha ugyanis az emberi méltóságból eredeztetjük a képviselethez való jogot, akkor a más minőségben közreműködésre kötelezett személyeket is megillető jogosultságnak kell azt tekintenünk.”

¹¹ European Court of Human Rights – Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights – Right to a fair trial (civil limb) (elérhető: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/guide_art_6_eng), 329. bekezdés. “The question whether Article 6 implies a requirement to provide legal aid will depend, among other factors, on: [...] the applicant's capacity to represent him or herself effectively (McVicar v. the United Kingdom, 2002, §§ 48-62; Steel and Morris v. the United Kingdom, 2005, § 61), which may concern the question whether the opposing party was provided with assistance throughout the proceedings and the difficulties encountered by the applicant in preparing his or her defence (Timofeyev and Postupkin v. Russia, 2021, §§ 104-107);”.

Ennek egyszerű magyar fordítása: “Az a kérdés, hogy a 6. cikk magában foglalja-e a jogi képviselő biztosításának kötelezettségét, többek között a következő tényezőktől függ: [...] a kérelmező azon képességétől, hogy hatékonyan tudja-e magát képviselni (McVicar kontra Egyesült Királyság, 2002, 48-62. §§; Steel és Morris kontra Egyesült Királyság, 2005, 61. §), ami vonatkozhat arra a kérdésre, hogy az ellenérdekű félnek az eljárás során nyújtottak-e segítséget, valamint a kérelmezőnek merültek-e fel nehézségei a védekezésének előkészítése során (Timofeyev és Postupkin kontra Oroszország, 2021, 104-107. §§);”

III.1.1 Az Indítványozó már 2020. április 17. napjától jogi képviselővel járt el

36. Az Indítványozó 2020. április 17. napján határidő-hosszabbítási kérelmet terjesztett elő. Ettől kezdve az Indítványozó az alábbiak szerint a Hatóság alakszerű visszautasító végzésének kézbesítéséig jogi képviselővel eljáró ügyfélnek volt tekintendő.
37. A közigazgatási eljárásjogban a polgári és közigazgatási perjoghoz hasonlóan **minden jognyilatkozat rendelkezik joghatással** ameddig annak ellenkezőjét törvény vagy hatóság, illetve bíróság ki nem mondja. Erre példa a közigazgatási perekre a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény („Kp.”) 26. § (4) bekezdése útján irányadó Pp. 74. § (1) bekezdése, amely szerint kötelező jogi képviselet esetén főszabály szerint hatálytalan a jogi képviselő nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata.
38. Az ügyfél képviseletében meghatalmazás csatolása nélkül jognyilatkozatot előterjesztő jogi képviselő eljárását ugyanakkor sem a Kp., sem az Ákr., sem a Pp. nem fosztja meg azonnal a joghatásától. Az Ákr. 13. § (4)-(5) bekezdései alapján kizárólag **négy különböző eljárásjogi mozzanat egymást követő** megvalósulása esetén mondható ki, hogy a jogi képviselő ügyfél képviseletében való eljárása nem rendelkezik joghatással: (i) a képviseleti jog igazolására a jogi képviselőt a bíróság hiánypótlás keretében felhívja, (ii) a jogi képviselő a hiánypótlásra megszabott határidőn belül elmulasztja képviseleti jogának igazolását, (iii) a bíróság alakszerű végzésben visszautasítja a képviselő eljárását és (iv) a bíróság felhívja az ügyfelet, hogy járjon el személyesen vagy gondoskodjon képviselete ellátására alkalmas jogi képviselőről. A (iii) számú, alakszerű végzés meghozatalának szükségességét a Complex Nagykommentár is kifejezetten alátámasztja:
- (i) „[a] meghatalmazott képviselőnek az Ákr. 14. § (1) bekezdése értelmében igazolnia kell képviseleti jogosultságát. Ennek elmaradása az eljárásának visszautasításához vezet.”
 - (ii) „[a] képviselő visszautasításáról a hatóság az ügyfélnek és a képviselőnek címzett, a képviselő által önállóan megtámadható végzésben dönt, amelyben egyúttal felhívja az ügyfelet (vagy az ügyfél törvényes képviselőjét), hogy vagy járjon el személyesen, vagy gondoskodjon másik, alkalmas meghatalmazottról” illetve
 - (iii) „[h]a a hatóság visszautasítja a képviselőt, erről végzést hoz, amelyet mind az ügyféllel, mind a képviselővel közöl. A visszautasítás a képviselttel való közléssel válik hatályossá, hogy ne érhesse hátrány abból, ha a képviselő hamarabb szerez a visszautasításról tudomást és fejezi be a tevékenységét. A visszautasítással egyidejűleg arra hívja fel a hatóság az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy állítson másik képviselőt.”
39. Abból, hogy az Ákr. 13. § (4) bekezdése kifejezett visszautasító végzés meghozatalát követeli meg a képviselő általi eljárás joghatásaitól való megfosztásához, két fontos következtetés vonható le:
- (i) a hatóság súlyos, a tisztességes ügyintézéshez való alapjoggal ellentétes eljárásjogi szabálysértést követ el, ha annak ellenére nem szólítja fel hiánypótlásra és nem utasítja vissza a jogi képviselő eljárását, valamint nem szólítja fel az ügyfelet a személyes vagy meghatalmazott képviselő útján való eljárásra, hogy észleli a meghatalmazás hiányát. Az irányadó állandó bírósági gyakorlatra hivatkozva a Complex Nagykommentár is egyértelműen rögzíti, hogy „[a] **visszautasítás előtti hiánypótlásra kell felhívni a képviselőt, ennek hiányában a visszautasítás lényeges és a bírósági eljárásban nem orvosolható eljárási szabályszegés** (Legfelsőbb Bíróság Kf.V.39.783/2000/4). A hiánypótlási felhívás kibocsátásának követelményét az Ákr. 13. § (4) bekezdése erre tekintettel kifejezetten kimondja.” Vagyis „**lényeges**

és a bírósági eljárásban nem orvosolható **eljárási szabályszegés**” az, hogy a Hatóság úgy hagyta figyelmen kívül az Indítványozó jogi képviselőjének eljárását, hogy a jogi képviselőt a képviseleti joga igazolására nem hívta és az eljárását sem utasította vissza.

A kommentárirodalom továbbá kiemeli, hogy a képviselő eljárásának alakszerű végzés útján való visszautasítása és az ügyfél ezt követő felhívása a személyesen vagy másik jogi képviselő útján való eljárásra éppen azért szükséges, mert az ügyfél ennek hiányában „*abban a hiszemben van, hogy nevében és helyette képviselője jár el*”.¹² Ez alátámasztja, hogy súlyosan jogszerűtlen a Hatóság által alkalmazott megoldás, miszerint a hiánypótlásra való felhívás helyett egyszerűen ignorálta az Indítványozó egyértelmű szándékát, hogy jogi képviselő útján járjon el a megelőző hatósági eljárás során.

A Kúria maga is osztotta az Indítványozó álláspontját a Felülvizsgálati Végzésben, amelyben megállapította, hogy a Hatóság mulasztásával megsértette az Ákr. 2. § (2) bekezdés a) pontját, az 5. § (2) bekezdésének a) és b) pontjait, valamint a 13. § (4)-(5) bekezdéseit.¹³ A Kúria azonban súlyosan jogellenes, és saját gyakorlatával ellentétes módon nem minősítette ezen jogsértéseket lényeges, a bírósági eljárásban nem orvosolható jogszabálysértésnek;

- (ii) mindaddig, amíg a hatóság nem utasítja vissza a képviselő eljárását és nem szólítja fel az ügyfelet az Ákr. 13. § (5) bekezdésének megfelelően, **a jogi képviselő eljárása hatályos és az ügyfelet jogi képviselővel eljáró félnek kell tekinteni az Ákr. 13. § (6) bekezdése szerinti kézbesítési szabály alkalmazásakor.** Ezt erősíti meg a jogirodalom is, amely szerint „*ha a hatóság visszautasítja a képviselőt, erről végzést hoz, amelyet mind az ügyféllel, mind a képviselővel közöl. A visszautasítás a képviselttel való közléssel válik hatályossá, hogy ne érhesse hátrány abból, ha a képviselő hamarabb szerez a visszautasításról tudomást és fejezi be a tevékenységét*”.¹⁴

A hatóság visszautasító végzése ennek megfelelően **nem deklaratív, hanem konstitutív** hatályú, melyet az eljáró bíróságok egyáltalán nem vettek figyelembe. Mindez következik az Ákr. rendszertani értelmezéséből is, hiszen a jogi képviselő eljárásának visszautasítására és az ügyfél értesítésére vonatkozó szabályok éppen közvetlenül a kézbesítési szabály [Ákr. 13. § (6) bekezdés] elé, az Ákr. 13. § (4)-(5) bekezdéseibe kerültek, azaz ezen eljárásjogi lépések megelőzik a kézbesítésre vonatkozó szabály alkalmazását.

40. Kiemeljük, hogy a Kúria több, köztük Kpkf.40065/2020/2. számú határozatában is úgy rendelkezett, hogy ha a hatóság az ügyfél képviseletében eljáró személy képviseleti jogosultságát „*elfogadja és annak igazolására nem hívja fel, úgy a meghatalmazott eljárása visszautasításáig az ügyfél képviseletében eljárhat*”.¹⁵ A jelen esetben is ez történt, hiszen védíratának benyújtásáig maga a Hatóság sem gondolta azt, hogy az Indítványozó jogi képviselője ne az Indítványozó képviseletében járt volna el a 2020. április 17-i beadványának benyújtása során. A Hatóság 2020. április 22-i, az Indítványozó jogi képviselője részére

¹² Petrik Ferenc (szerk.): „A közigazgatási eljárás szabályai I. - Ákr. - Az általános közigazgatási rendtartás magyarázata” (ORAC Kiadó Kft., Budapest 2023) Ákr. 13. §-hoz fűzött kommentár: „*Ha a hatóság visszautasította a képviselőt, az (5) bekezdés értelmében felhívja az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselet ellátására alkalmas képviselőről. Ennek hiányában ugyanis az eljárás könnyen "megakadhatna", hiszen az ügyfél abban a hiszemben van, hogy nevében és helyette képviselője jár el.*”

¹³ Ld fenti 12. bekezdés.

¹⁴ Barabás Gergely, Baranyi Bertold, Fazekas Marianna (szerk.): Nagykommentár az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez, Ákr. 13. §-hoz fűzött kommentár.

¹⁵ Kúria, Kpkf.40065/2020/2., 13. bekezdés. Ld. szintén Legfelsőbb Bíróság Kpkf.VI.37.006/2000/4.

elektronikus úton kézbesített tájékoztatása ugyanis nem azt tartalmazza, hogy a jogi képviselő eljárást a Hatóság visszautasította volna. Ehelyett a határidő hosszabbítási kérelem figyelembe vételének kizártsága körében a Hatóság arra hivatkozik, hogy „*határidő hosszabbítási kérelmét majdnem két hónappal a végzés kiküldését követően kapta meg a Fogyasztóvédelmi Főosztály, továbbá az abban foglalt hosszabbítás tartamának elfogadása az ügyintézési határidő jelentős túllépését eredményezte volna*”. **Azaz a Hatóság a jogi képviselők által előterjesztett határidő-hosszabbítási kérelmet érdemben vizsgálta** [I/5. számú melléklet].

41. Nem vitatott tény az indítvány tárgyát képező határozathoz vezető perben, hogy:

- (i) 2020. április 17. napján, tehát a Hatóság eljárása során, mintegy négy nappal a Határozat meghozatala előtt, az Indítványozó **jogi képviselői az Indítványozó képviseletében eljárva jognyilatkozatot terjesztettek elő a Hatóság részére**. Innentől kezdve az Indítványozót a Hatóság visszautasító végzésének kézbesítését követő felszólításáig *prima facie* jogi képviselővel eljáró félnek kellett tekinteni;
- (ii) a Hatóság a jogi képviselők eljárását **nem utasította vissza**, a jogi képviselők képviseleti jogát nem vonta kétségbe, annak igazolására sem hiánypótlási eljárást, sem más eljárást nem kezdeményezett, sem a Határozat meghozatalát és a kézbesítési folyamat megkezdését megelőzően, sem utána;
- (iii) maga az Elsőfokú Végzés is rögzíti (melytől eltérő álláspontot a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria sem fogalmazott meg), hogy a képviseleti jog igazolása kapcsán „*hiánypótlás kiadására nem került sor*”,¹⁶ ami az ügy érdemére kiható súlyos eljárási hiba volt.

42. Következésképp, a Hatóság, a Fővárosi Törvényszék, a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria jogszabálysértő módon, az **Ákr. 13. § (4)-(5) bekezdéseivel, az Ákr. 1. §-ával, valamint az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdésével ellentétesen** jutottak arra a következtetésre, hogy az Indítványozó nem minősült már 2020. április 17. napján jogi képviselővel eljáró ügyfélnek. **És ez önmagában megvalósította az Indítványozó tisztességes ügyintézéshez való alapjoga sérelmét.**

III.1.2 Az Indítványozó a Határozat postára adásának napján már nem vitatottan jogi képviselő útján járt el

43. Azt egyik eljáró bíróság sem vonta kétségbe, hogy az Indítványozó jogi képviselői 2020. április 21. napján megküldték a Hatóság számára az Indítványozó képviseletére jogosító írásbeli meghatalmazásukat. Ezen a napon született meg és került feladásra a Határozat is. Ez azt jelenti, hogy a Határozat meghozatalának és postára adásának napján az Indítványozó már megkérdőjelezhetetlenül jogi képviselő útján járt el. Ez azért fontos, mert a lenti III.2 fejezetben részletezettnek megfelelően a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria szerint a jogi képviselőknek képviseleti jogukat a Határozat postára adásának időpontjáig kellett igazolniuk a számukra való kézbesítéshez, mely követelménynek a jogi képviselők a lenti III.2. fejezetben kifejtettek alapján eleget tettek.

44. Megjegyezzük, hogy a Hatóság a mai napig nem adott arra magyarázatot, hogy bár eljárásaiban tipikusan napok, sőt hetek telnek el a határozatok postázásáig, miért látta szükségesnek a jogi képviselő eljárásba történő bejelentkezését követő 2 munkanapon meghozni **ÉS** el is postázni a döntést közvetlenül az Indítványozónak, a jogi képviselő mellőzésével. Vajon éppen azt akarta ezzel elkerülni, hogy a jogi képviselő érdemben részt vegyen az eljárásban? Határozott álláspontunk, hogy amennyiben a fentiek ellenére mégis meghozta a Határozatot a Hatóság, úgy legkésőbb a meghatalmazás Határozat

¹⁶ Elsőfokú Végzés, 11. bekezdés.

meghozatalának napján történő beérkezésekor azt saját hatáskörben vissza kellett volna vonnia, és érdemben lehetőséget adni az Indítványozó számára az eljárásban való érdemi részvételre.

45. Mindezek ellenére a Fővárosi Törvényszék, a Fővárosi Ítéletábrla és a Kúria jelen eljárás tárgyát képező határozatai szerint jogszerűen járt el a Hatóság, amikor elvonta az Indítványozó jogi képviselőhez való jogát és közvetlenül az Indítványozó számára kézbesítette a Határozatot. A Hatóság és a bíróságok ezzel megsértették az Indítványozó Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes ügyintézéshez való jogát.

III.2 Alaptörvény-ellenes módon került megállapításra, hogy a Határozat Indítványozó részére történő kézbesítése hatályos volt

46. A Tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata, valamint a jogirodalom¹⁷ alapján a tisztességes ügyintézéshez való alapjog egyik részjogosítványa a határozat közléséhez és a közlés módjának jogszerűségéhez való jog. A Tisztelt Alkotmánybíróság többek között 17/2015. (VI. 5.) AB határozatának 108. bekezdésében is erre mutatott rá:

„A jogorvoslati lehetőség igénybe vételének határideje a közlés módjára és a benyújtás feltételeire irányadó rendelkezésekkel együtt nem lehet annyira bizonytalan, hogy az igénybe vételére jogosultakat ténylegesen megfossza attól, hogy éljenek ezzel a jogukkal, ez ugyanis ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljárás és ésszerű határidő követelményével.”

47. A Tisztelt Alkotmánybíróság a fenti megállapítást a 35/2015. (XII. 16.) AB határozatában is megerősítette.¹⁸ Amint azt az EJEB joggyakorlatát összefoglaló kiadvány is rögzíti, a peres eljárás rendes lefolytatása azt igényli, hogy az eljáró bíróság vagy hatóság a rendelkezésre álló iratokat önmagától közölje a felekkel, nem releváns az, hogy a fél kifogásolta-e az iratok közlésének elmaradását vagy akár, hogy a fél esetleg önállóan kezdeményezte-e az akta megtekintését. Továbbá nem elégséges az sem, hogy a félnek lehetősége van a periratok megismerésére és azokról másolatot készíthet, ha nem történik megfelelő kézbesítés (így a bíróságok e körülményre történő hivatkozása is szükségképpen alkalmatlan a hatóság eljárásának, illetve a jogi képviselőtől eltérő személynek történő kézbesítéstől történő határidőszámítás legitimálására):¹⁹

¹⁷ Árva Zsuzsanna, Nagykomentár Magyarország Alaptörvényéhez (Wolters Kluwer Hungary Kft., Budapest, 2023), Alaptörvény XXIV. cikkéhez fűzött kommentár: „Az alapjogi jogvédelem kiterjed mind a hatóságok részrehajlás nélküli, tisztességes módon és ésszerű határidőn belüli ügyintézésére, mind a hatósági aktusok törvényben meghatározott indokolására, mind a közigazgatási jogkörben okozott kár törvényben meghatározottak szerinti megtérítésére. Ezek mellett további részjogosítványok a következők: a határozat közlése {6/2017. (III. 10.) AB határozat, Indokolás [37]-[39]} és a közlés módja {17/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [109], megerősítette: 35/2015. (XII. 16.) AB határozat, Indokolás [27]} [...]”

¹⁸ 35/2015. (XII. 16.) AB határozat, 27. bekezdés: „A tisztességes eljáráshoz való jog azáltal sérül, hogy a kifogás előterjesztésére jogosultak közül azokkal is hirdetményi úton kellett közölni a jegyző eljárásának megindítását, állásfoglalását és a kifogás benyújtásának határidejét, akik egyébként név (és lakcím) szerint ismertek voltak a hatóság számára. Ahogy az Abh. fogalmazott: „[a]z Alkotmánybíróság álláspontja szerint a törvényhozó nagy szabadságot élvez az egyes közigazgatási eljárási határidőkre vonatkozó, a döntésekről és más jelentős eljárási cselekményekről való értesítés és azok közlési szabályainak kialakítására. Különösen nagy ez a szabadság a nem az Alaptörvényből fakadó jogorvoslati eljárásra vonatkozó szabályok esetén. A jogorvoslati lehetőség igénybe vételének határideje a közlés módjára és a benyújtás feltételeire irányadó rendelkezésekkel együtt nem lehet annyira bizonytalan, hogy az igénybe vételére jogosultakat ténylegesen megfossza attól, hogy éljenek ezzel a jogukkal, ez ugyanis ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljárás és ésszerű határidő követelményével.” {Indokolás [108]}”

¹⁹ European Court of Human Rights – Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights – Right to a fair trial (civil limb) (elérhető: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/guide_art_6_eng), 329. bekezdés: „Proper participation of the appellant party in the proceedings requires the court, of its own motion, to communicate the documents at its disposal. It is not material, therefore, that the applicant did not complain about the non-communication of the relevant documents or took

329. Az indítványozó félnek az eljárásban való rendes részvétele azt követeli meg a bíróságtól, hogy hivatalból közölje azokat az okiratokat, amik rendelkezésére állnak. Nem releváns, hogy az indítványozó nem kifogásolta a közlés hiányát vagy intézkedett maga a periratokhoz való hozzáférés iránt (Kerojärvi v. Finland, 1995, § 42) Az indítványozó puszta lehetősége a periratok megtekintésére és másolat készítésére önmagában nem kellő biztosíték. (Göç v. Turkey [GC], 2002, § 57)

48. A jelen esetben a Hatóság a Határozat közlési módjának jogszerűtlen megválasztásával a következők szerint megsértette az Indítványozó tisztességes ügyintézéshez való jogát, melyet a közigazgatási perben eljáró bíróságok elmulasztottak orvosolni.
49. Az Indítványozó a megelőző közigazgatási per során, többek között a Jogerős Végzéssel szemben előterjesztett fellebbezésének II.1.2. szakaszában részletesen előadta, hogy a jogi képviselővel eljáró fél számára történő közvetlen kézbesítés nem hatályos, az a 30 napos keresetindítási határidő kapcsán az Indítványozó hátrányára nem vehető figyelembe. Az Indítványozó e körben hivatkozott a precedensértékű, 1/2019. Közigazgatási-munkaügyi jogegységi határozatra, amely egyértelműen rögzíti, hogy „[h]a az ügyfél a közigazgatási eljárásban jogi képviseletet vesz igénybe, a jogi képviselő részére történő kézbesítés minősül joghatályos közlésnek. Joghatályos közlés hiányában a jogorvoslati határidők nem kezdődnek meg.” Azt is rögzíti indokolásában a Kúria, hogy „[n]emcsak az indítványban hivatkozott EBH, hanem más kúriai döntések [Kfv.III.37.318/2016/6, Kfv.35.731/2015/7. KGD2016. 22.] is azt a töretlen gyakorlatot követik, hogy a határozat szabálytalan kézbesítése miatt az ügyfél jogorvoslati jogától nem fosztható meg, amennyiben azzal határidőben nem tud élni. Az elkésztettség jogkövetkezményeit nem lehet a félre hátrányosan alkalmazni, mivel szabályszerű kézbesítés hiányában nem nyílt meg a keresetindítási határidő, így a felperes a keresetlevél benyújtásával nem eshetett késedelembe. Amennyiben szabályszerű kézbesítés hiányában a keresetlevél benyújtása mégis megtörtént, az eljáró bíróságnak meg kell nyilatkoztatnia a felperes jogi képviselőjét arról, hogy mikor értesült az alperes határozatának kézbesítéséről, azt részére mikor adta át ügyfele. E nyilatkozat tartalmához képest tud állást foglalni a bíróság a keresetindítási határidő megtartottságáról. [Föv. Ít. 3.Kf.27.330/2007/2.]”
50. Ahogyan azt a fenti III.1.1. fejezetben kifejtettük, az Indítványozó már 2020. április 17-től, azaz a határidő-hosszabbítási kérelem előterjesztésének napjától jogi képviselővel eljáró ügyfélnek minősült. Ennek megfelelően az Ákr. 13. § (6) bekezdése alapján a közvetlenül a részére való kézbesítés jogszerűtlen, joghatás kiváltására alkalmatlan volt, és ezzel együtt megsértette az Indítványozó tisztességes ügyintézéshez való alapjogát.
51. Hasonló eredményre vezet az is, ha a Tisztelt Alkotmánybíróság esetleg arra jutna, hogy az Indítványozó csak 2020. április 21-től, az ügyvédi meghatalmazás Hatóság számára való megküldésének napjától volt jogi képviselővel eljáró ügyfélnek tekinthető. A Fővárosi Ítéltábla és a Kúria szerint a „postára adás időpontja” az irányadó annak vizsgálatakor, hogy a Határozat jogszerűen került-e közlésre az Indítványozó részére.²⁰ A Fővárosi Ítéltábla és a Kúria ezáltal a postára adás időpontját egyfajta, a jogi képviselő meghatalmazásának igazolására nyitva álló határidő lejáratú időpontjaként kezelik. A bíróságok szerint amennyiben a postára adás időpontjáig igazolásra kerül a jogi képviselő képviseleti joga, a Határozatot a jogi képviselőnek, amennyiben ezen időpontig nem kerül igazolásra a képviseleti jog, közvetlenül az ügyfélnek kell kézbesíteni. A Fővárosi Ítéltábla és a Kúria azonban helytelenül értelmezik, hogy mi számít a postára adás időpontjának.
52. Az Ákr. nem válaszolja meg közvetlenül azt a kérdést, hogy a postára adás időpontja (i) a postára adás napja (jelen esetben 2020. április 21.) vagy (ii) a postára adás órája és perce (jelen

the initiative to access the case file (Kerojärvi v. Finland, 1995, § 42). The mere possibility for the appellant to consult the case file and obtain a copy of it is not, of itself, a sufficient safeguard (Göç v. Turkey [GC], 2002, § 57).”

²⁰ Jogerős Végzés, 38. bekezdés.

esetben a Hatóság előadása szerint²¹ 2020. április 21. 10 óra 24 perc). A Fővárosi Ítéltábla és a Kúria a (ii) számú alternatívát tartják irányadónak, hiszen annak ellenére minősítették az Indítványozót a Határozat postára adásának időpontjában jogi képviselő nélkül eljáró ügyfélnek, hogy az Indítványozó jogi képviselője nem vitatott módon már 2020. április 21-én igazolta képviseleti jogát. Ezzel szemben az Ákr. határidőkre vonatkozó rendelkezéseinek vizsgálata alapján megállapítható, hogy kizárólag az előbbi, (i) számú megoldás lehet megfelelő két okból.

53. **Egyrészt**, bár az Ákr. nem tartalmaz hatósági határozat postára adásának időpontját meghatározó rendelkezést, szabályozza egyes, postai úton küldött okiratok előterjesztésének időpontját. Az Ákr. 52. § (5) bekezdése szerint „a postán küldött beadvány és megkeresés előterjesztési ideje a postára adás napja”. Ennek megfelelően a hatóság Ákr. 25. § szerinti megkereséseinek feladási időpontja mindenképpen a postára adás napja, nem annak órája és perce. Az Ákr. sehol máshol nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely egy bizonyos okirat postára adásának időpontját a postára adás percre pontos időpillanataként határozná meg. Sőt, ilyen típusú rendelkezés teljesen ismeretlen a magyar eljárásjogban.
54. Ebből kifolyólag analóg módon, eltérő szabályozás hiányában a hatósági határozat postára adásának időpontjaként is a feladás napját kell figyelembe venni. Az Ákr. 52. § (5) bekezdésén felül ez következik az Ákr. 2. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti, jóhiszeműség követelményéből is.
55. **Másrészt**, az Ákr. 52. § (6) bekezdése szerint a határidőt kétség esetén megtartottnak kell tekinteni. Mivel a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria a Határozat postára adását a jogi képviselőt igazolására nyitva álló határidőt lezáró eseményként kezelték, az indítványozói jogi képviselőt igazolásának határidejére alkalmazandó az Ákr. 52. § (6) bekezdése. Amennyiben tehát a Tisztelt Alkotmánybíróság szerint az Ákr. 52. § (5) bekezdésének analóg alkalmazása nem elegendő annak igazolásához, hogy a postára adás időpontjának a postára adás napja minősül, az Ákr. 52. § (6) bekezdése az Indítványozó előnyére oldja fel ezt a jogértelmezési bizonytalanságot. Megjegyezzük, hogy ezen esetleges jogértelmezési bizonytalanság egyszerűen elkerülhető lett volna, ha a Hatóság jogsértő módon nem mulasztja el a Határozat postára adása előtt felhívni az Indítványozó jogi képviselőjét arra, hogy igazolja képviseleti jogát. Ez esetben ugyanis kizárólag a minden bizonnyal **napokban meghatározott** hiánypótlási határidő eredménytelen letelte és a Hatóság visszautasító végzésének meghozatala után nyílt volna meg a lehetőség az Indítványozó részére való közvetlen kézbesítésre.
56. A fentiek alapján a Határozat postára adásának időpontja a postára adás napja, azaz 2021. április 21. Eljárásjogi szempontból teljesen irreleváns tehát, hogy a Hatóság a Határozatot ennek a napnak pontosan melyik órájában vagy percében adta postára. **Mivel az Indítványozó jogi képviselője ugyan ezen napon csatolta elektronikusan a Hatóság számára az Indítványozó képviseletére jogosító írásbeli meghatalmazását, a jogi képviselő képviseleti jogát legkésőbb a Határozat postára adásának időpontjáig igazolta.** A jogszerű hatósági magatartás ez esetben az lett volna, hogy a Hatóság a képviseleti jog igazolásának észlelését követően 2021. április 21-én vagy legkésőbb április 22-én elektronikus úton kézbesíti a Határozatot a jogi képviselő részére. Ezt azonban a Hatóság jogsértő módon elmulasztotta.
57. **Következésképp, a Fővárosi Törvényszék, a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria az Ákr. 13. § (6) bekezdését, és ezáltal az Indítványozó Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes ügyintézéshez való jogát megsértve rendelkezett úgy, hogy a Határozat kézbesítése jogszerű, joghatás kiváltására alkalmas volt.**

²¹ Hatóság védírata, 1-2. oldalak.

III.3 Alaptörvény-ellenes módon került megállapításra, hogy az Indítványozó elmulasztotta a 30 napos keresetindítási határidőt

58. Az Alaptörvény XXVIII. cikke szerint „mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti”. A Tisztelt Alkotmánybíróság szerint a jogorvoslathoz való alapvető jog biztosításával az Alaptörvény megköveteli, hogy:²²

„a hatóságok vagy bíróságok érdemi, ügydöntő határozatai tekintetében tegye lehetővé a valamely más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét olyan döntés meghozataláért, amely képes a sérelmezett döntést felülvizsgálni, és a sérelem megállapítása esetén a döntésre visszaható módon a sérelmet orvosolni.”

59. Az Indítványozónak így tehát Alaptörvényben biztosított joga garantálta, hogy a Határozattal szemben előterjesztett keresetlevelét a bíróságok érdemben elbírálják. A Kúria is rámutatott arra gyakorlatában, hogy **a kézbesítés szabálytalansága és a jogorvoslathoz való jog sérelme között szerves kapcsolat áll fenn**. A Kúria 1/2019. KMJE határozatban, figyelemmel a Kfv.III.37.318/2016/6, Kfv.35.731/2015/7. KGD2016. 22. számú döntéseire kifejtette, hogy: **„a határozat szabálytalan kézbesítése miatt az ügyfél jogorvoslati jogától nem fosztható meg, amennyiben azzal határidőben nem tud élni. Az elkészttség jogkövetkezményeit nem lehet a félre hátrányosan alkalmazni, mivel szabályszerű kézbesítés hiányában nem nyílt meg a keresetindítási határidő, így a felperes a keresetlevél benyújtásával nem eshetett késedelembe.”**²³
60. A Fővárosi Ítéltábla egyedül azért nem tartotta irányadónak a Kúria ezen gyakorlatát, mert tévesen arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Indítványozó a Határozat postára adásának időpontjáig nem minősült jogi képviselővel eljáró félnek. Ezen tévedés vezetett a Fővárosi Ítéltábla azon, szintén alaptalan következtetéséhez, miszerint a Kúria fenti 1/2019. KMJE határozata a jelen esetre nem irányadó a Kúria Kpkf.VI.40.119/2021/2. számú határozata („**Kúriai Végzés**”) miatt, melyben a Kúria szintén kézbesítéssel kapcsolatos jogkérdést válaszolt meg.²⁴ Ugyanakkor, a Kúriai Végzés nem támasztja alá a keresetlevél elkészttségére vonatkozó ítéltáblai álláspontot, ekként pedig Alaptörvényt sértő módon ellehetetleníti az Indítványozó jogorvoslathoz való alapjogának érvényesülését hiszen az annak alapul fekvő tényállás és jogi alaphelyzet a jelen esettől különbözött az alábbiak szerint.
61. A Kúriai Végzés alapjául egy **jogi képviselő nélkül** eljáró ügyfélnek való kézbesítés szolgált, amely kézbesítést jogszerűnek minősített a Kúria²⁵, ami értelmezhető, mert ha egy félnek nincs jogi képviselője, akkor értelemszerűen a határozat kézbesítése a fél részére történik. Teljesen más a jogi helyzet ugyanakkor, ha a fél helyett és nevében jogi képviselő jelentkezik be az eljárásba. Ugyanis, ahogyan azt az Indítványozó részletesen bemutatta és a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekből levezette, jogi képviselővel eljáró ügyfél esetén a hatóság minden iratot, így az érdemi határozatát is a jogi képviselő és kizárólag a jogi képviselő részére köteles kézbesíteni. A Fővárosi Ítéltábla által hivatkozott joggyakorlat ennek megfelelően nem irányadó a megelőző közigazgatási perre.

²² 35/2013. (XI. 22.) AB határozat, 16. bekezdés.

²³ Kúria, 1/2019 KMJE határozat.

²⁴ Jogerős Végzés, 35. bekezdés.

²⁵ Kúriai Végzés, 6. bekezdés: „A támadott alperesi határozatot a felperesek 2020. december 17. napján vették át, a per tárgyát képező VA-02/HGY-1877/2020. számú eljárásban a felperesek ügyvédi meghatalmazást nem csatoltak, a közigazgatási eljárás során kizárólag a VA-02/HGY-1883/2020. számú eljárás kapcsán rendelkeztek jogi képviselővel, így az alperes a határozatát a felperesek részére és nem a jogi képviselő részére szabályszerűen kézbesítette.”.

62. Megjegyezzük, hogy bár a Kúria Felülvizsgálati Végzésében nem tért ki részletesen a fent bemutatott joggyakorlatra, az Indítványozó jogi képviselőének hiányával kapcsolatban lényegében azonos, súlyosan téves álláspontra helyezkedett.²⁶
63. Az Indítványozó jogorvoslathoz való jogát a Fővárosi Törvényszék, a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria azonban az alábbiakban részletezettek szerint megsértették azzal, hogy annak ellenére tagadták meg az indítványozói keresetlevél érdemi elbírálását annak elkésztésére hivatkozással, hogy az Indítványozó azt határidőn belül terjesztette elő.
64. A Kúria töretlen gyakorlata alapján a jogszerűtlen módon, közvetlenül a jogi képviselővel eljáró félnek való kézbesítés nem hatályos, az ilyen kézbesítés nem indítja meg a jogorvoslati határidőt, hiszen az a jogorvoslathoz való alapvető jog sérelmével járna. Ezt állapította meg a Kúria 1/2019. KMJE határozatában, melyben a Kúria további három, szintén precedensértékű kúriai határozatra hivatkozott:

„[n]emcsak az indítványban hivatkozott EBH, hanem más kúriai döntések [Kfv.III.37.318/2016/6, Kfv.35.731/2015/7. KGD2016. 22.] is azt a töretlen gyakorlatot követik, hogy a határozat szabálytalan kézbesítése miatt az ügyfél jogorvoslati jogától nem fosztható meg, amennyiben azzal határidőben nem tud élni. Az elkészttség jogkövetkezményeit nem lehet a félre hátrányosan alkalmazni, mivel szabályszerű kézbesítés hiányában nem nyílt meg a keresetindítási határidő, így a felperes a keresetlevél benyújtásával nem eshetett késelelembe. Amennyiben szabályszerű kézbesítés hiányában a keresetlevél benyújtása mégis megtörtént, az eljáró bíróságnak meg kell nyilatkoztatnia a felperes jogi képviselőjét arról, hogy mikor értesült az alperes határozatának kézbesítéséről, azt részére mikor adta át ügyfele. E nyilatkozat tartalmához képest tud állást foglalni a bíróság a keresetindítási határidő megtartottságáról. [Föv. Ít. 3.Kf.27.330/2007/2.]

[...] A jogegységi tanács álláspontja az, hogy a jogi képviselővel való eljárásban az ügyfél részére történő kézbesítéshez fő szabály szerint joghatály nem fűződik, a jogorvoslati határidő nem nyílik meg, csak akkor, ha az ügyfél a határozat tartalmáról a nem szabályos kézbesítés révén vagy egyéb módon tudomást szerez. Ilyen esetben is biztosítani kell a jogorvoslati jogával élő ügyfél garanciális jogainak védelmét, ezért a bíróság mindig a konkrét tényállás függvényében vizsgálhatja, hogy a joghatályos közlés elmaradása és a jogi képviselő mellőzése a közigazgatási eljárásban, mint megvalósult eljárási jogsértés, milyen módon hatott ki az ügy érdemére, érintette-e az ügyfél jogorvoslathoz és tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint a jogbiztonság követelményét.”

65. Az Indítványozó az előzőekben megfelelően igazolta, hogy (i) a Hatóság előtti eljárásban jogi képviselővel járt el legkésőbb a Határozat postára adásakor, de valójában (a jogi képviselő Hatóság általi visszautasításának „hiányára” tekintettel) már a Határozat meghozatalát megelőzően is, és (ii) nem volt joghatályos a Határozat Hatóság általi kézbesítése, mivel közvetlenül a jogi képviselővel eljáró Indítványozó részére, a jogi képviselő mellőzésével került sor a kézbesítésre.
66. A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria jogszabálysértő és főként alaptörvény-ellenes módon, a Kúria közzétett határozataitól jogkérdésben megalapozatlanul eltérve vette figyelembe az Indítványozó részére történt 2020. április 30-i kézbesítést a keresetindítási

²⁶ Felülvizsgálati Végzés, 36. bekezdés:

határidő kapcsán. A keresetindítási határidő ugyanis nem ekkor, hanem az indítványozói jogi képviselő tudomásszerzése időpontjában indult meg. Ez utóbbi időpont kapcsán a Kúria 1/2019. KMJE határozatban is hivatkozott helyes álláspontja az, hogy „az eljáró bíróságnak meg kell nyilatkoztatnia a felperes jogi képviselőjét arról, hogy mikor értesült az alperes határozatának kézbesítéséről, azt részére mikor adta át ügyfele. E nyilatkozat tartalmához képest tud állást foglalni a bíróság a keresetindítási határidő megtartottságáról. [Föv. Ít. 3.Kf.27.330/2007/2.]”

67. Az Indítványozó jogi képviselője a közigazgatási per megindítása érdekében előterjesztett keresetlevelének 146. bekezdésében, az Elsőfokú Végzéssel szemben előterjesztett fellebbezésének 50. bekezdésében, valamint felülvizsgálati kérelmének 7. bekezdésében a fenti nyilatkozatot megtette, azaz tájékoztatta a Fővárosi Törvényszéket, a Fővárosi Ítéltáblát és a Kúriát arról, hogy a jogi képviselő részére a Határozatot az Indítványozó **2020. június 12. napján adta át**. Ezen tudomásszerzési időpontot a Hatóság sem vitatta védiratában.
68. Mivel a Kp. 39. § (1) bekezdése alapján a keresetindításra a Határozat szabályszerű közlését követő 30 napon belül van lehetőség és fentiek szerint közlési időpontnak a Határozat jogi képviselőhöz történt eljutásának napját, azaz 2020. június 12. napját kell tekinteni, így a 2020. június 29. napján a Kp. 39. §-ának megfelelően a Hatóság útján előterjesztett keresetlevelét határidőben került előterjesztésre. **A keresetlevelét előterjesztése ugyanis nemhogy a jogi képviselő értesülését követő 30 napon belül, hanem – a munkaszüneti napokra is tekintettel – 15 napon belül megtörtént.**
69. **Következésképpen, az eljáró bíróságok az Indítványozó jogorvoslathoz való jogát vonták el alaptörvény-ellenesen azzal, hogy az Indítványozó keresetlevelét elkésettségre hivatkozással visszautasították annak ellenére, hogy azt az Indítványozó határidőn belül előterjesztette.**
70. **Ezen jogsérelmet tovább súlyosbította az, hogy a bíróságok elutasították az Indítványozó igazolási kérelmét is, melyben az Indítványozó számos méltányolható okra hivatkozott, így arra, hogy:**
 - (i) **a COVID-19 járvány során (jogszerűtlenül) kézbesített Határozat feldolgozása az megszokottól lényegesen több időt vett igénybe,**
 - (ii) **a Hatóság anélkül kézbesítette a Határozatot az Indítványozónak, hogy a jogi képviselőinek eljárását nem utasította vissza és nem hívta fel őket hiánypótlásra, így az Indítványozó alappal várhatta, hogy nem részére, hanem jogi képviselőjének kerül kézbesítésre eljárási szempontból releváns irat,**
 - (iii) **a Határozatot kizárólag az Indítványozó számára értelmezhetetlen magyar nyelven küldte meg és**
 - (iv) **nem tájékoztatta az Indítványozót megfelelően a jogorvoslati lehetőségeiről.**

III.4 A Határozat fordítás nélküli kézbesítése megsértette az Indítványozó tisztességes ügyintézéshez való jogát

71. Függetlenül attól, hogy az Indítványozó jogi képviselőinek megelőző hatósági eljárásból való jogszerűtlen kizárása sértette-e az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait, a Határozat, az Elsőfokú Végzés, a Jogerős Végzés és a Felülvizsgálati Végzés alaptörvény-ellenessége változatlanul megállapítható. A Hatóság és a bíróságok ugyanis jogszerűnek tartották a Határozat Indítványozó részére való kézbesítését annak ellenére, hogy azt a Hatóság magyar nyelvre egyáltalán nem fordította le, és az Indítványozót a jogorvoslati lehetőségeiről sem tájékoztatta megfelelően.

72. A kialakult ítélkezési gyakorlat és a jogirodalom álláspontja szerint „*egy demokratikus jogállamban nem kerülhet kiszolgáltatott helyzetbe az eljárás alá vont személy a hivatalos nyelv ismeretének hiánya miatt. Jogállami minimum a legfontosabb tudnivalók olyan módon való közlése, hogy azt az érintett megértse*”.²⁷ A Legfelsőbb Bíróság szerint a tisztességes ügyintézéshez való jogot sérti az, ha egy magyar nyelvet nem beszélő ügyfél nyelvismeretének hiánya miatt hátrányt szenved.²⁸
73. Az Ákr. 21. §-ának rendelkezései kifejezetten azt biztosítják, hogy magyar nyelvet nem beszélő ügyfél ne szenvedjen hátrányt nyelvismeretének hiánya miatt. Az Ákr. 21. § (1) bekezdése szerint hivatalból indult, azonnali eljárási cselekménnyel járó eljárás esetén a hatóságok kötelesek arról gondoskodni, hogy „*az ügyfelet ne érje joghátrány a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt*”. Az Ákr. 21. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés körébe nem tartozó eljárások esetén az ügyfélnek ugyancsak joga van az általa beszélt nyelven megismerni a hatóság érdemi határozatát, a különbség mindössze annyi, hogy ez esetben az ügyfél viseli a fordítási költségeket.
74. A jelen alkotmányjogi panaszt megelőző hatósági eljárás nyilvánvalóan az Ákr. 21. § (1) bekezdésében szabályozott, hivatalból indult, azonnali eljárási cselekménnyel járó eljárás volt, hiszen:
- (i) A Legfelsőbb Bíróság a tartalmában az Ákr. 21. § (1) bekezdésével megegyező Ket. 10. § (1) bekezdésének értelmezésekor megállapította, hogy egy olyan eljárás, amely során az ügyfél eljárás során tett nyilatkozatát a hatóság jelentős súlyú bizonyítékként értékeli, azonnali eljárási cselekménnyel járó eljárásnak minősül, megkövetelve a hatóságtól a magyar nyelvet nem beszélő ügyfél nyelvhasználati jogainak hivatalbóli biztosítását.²⁹
- A megelőző hatósági eljárás során a Hatóság nyilatkozattételre és adatszolgáltatásra hívta fel az Indítványozót BP-05/200/1537-3/2020. számú végzésében [I/6. számú melléklet], melyben a Hatóság a későbbi bírság alapját képező járatkészt okáról kért információt. Határozatában később a Hatóság épp az adatszolgáltatás hiányára alapozta (tévesen) az Indítványozó jogsértését.³⁰ Ennek megfelelően a Hatóság az Indítványozó adatszolgáltatását, pontosabban annak hiányát, olyan súlyú bizonyítékként értékelte, amely megalapozta az Ákr. 21. § (1) bekezdésének alkalmazását.

²⁷ Barabás Gergely, Baranyi Bertold, Fazekas Marianna (szerk.): Nagykomentár az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez, Ákr. 21. §-hoz fűzött kommentár.

²⁸ Legfelsőbb Bíróság Kfv.35297/2009/7.: „A Ket. 4. § (1) bekezdése szerint az ügyfeleket megilleti az eljárás során az anyanyelv használatának joga. A Legfelsőbb Bíróság korábbi eseti döntésében bírósági eljárást illetően az afgán állampolgárságú, perzsa nyelvet beszélő személyesen eljáró kérelmező vonatkozásában állapította meg a felperes mulasztása vétlenségét, miután azt nyelvi nehézség okozta (Kpkf.V.40.153/2000/2.). Egy másik eseti döntésben a Ket. 4. § (1) bekezdésében szabályozott tisztességes ügyintézéshez való jog sérelmét látta megállapíthatónak, amikor a külföldi magyar nyelvet nem beszélő ügyféllel szemben folytatott ellenőrzés során jegyzőkönyv felvétele helyett csak hivatalos feljegyzést készítettek (Kfv.I.35.087/2008. KGD 2009/194.).”

²⁹ Legfelsőbb Bíróság Kfv.35297/2009/7.: „A Legfelsőbb Bíróság hangsúlyozza, hogy a Magyar Köztársaságban a közigazgatási hatósági eljárás hivatalos nyelve a magyar (Ket. 9. § (1) bekezdése). E fő szabály alkalmazása alól azonban a Ket. 10. § (1) bekezdése kivételt tesz. Egy demokratikus jogállamban ugyanis nem kerülhet kiszolgáltatott helyzetbe az eljárás alá vont személy a hivatalos nyelv ismeretének hiánya miatt. Jogállami minimum a legfontosabb tudnivalók olyan módon való közlése, hogy azt az érintett megértse. Az adóhatóságot e körben a Ket. 4. § (1) bekezdése, illetve az Art. 1. § (5) bekezdése alapján tájékoztatási kötelezettség terhelte, amelynek elmulasztása miatt az adóellenőrzési eljárás és az annak alapján hozott adóhatósági határozatok is jogszabálysértők.

A Legfelsőbb Bíróság arra figyelemmel, hogy az adóhatóság jelentős súlyú bizonyítékként értékeli a személyi jövedelemadó adónemben folytatott bevallások utólagos vizsgálata során az adózó személyes nyilatkozatát, a felperes e személyes meghallgatását olyan azonnali intézkedésnek tekintette, amely a Ket. 10. § (1) bekezdésének alkalmazási feltétele.”

³⁰ Határozat, 6. oldal, I. bekezdés.

- (ii) Az Ákr. 21. § (1) és (2) bekezdéseiben szabályozott eseteket a fenti 73. bekezdés alapján az különbözteti meg, hogy míg az előbbi esetén a fordítás költségét a hatóság viseli, az utóbbi esetben az ügyfelet terhelik a fordítási költségek.

A Hatóság az eljárás során hivatalból fordította le angol nyelvre az Indítványozót adatszolgáltatásra felhívó BP-05/200/1537-3/2020. számú végzését, valamint a hatósági eljárás megindításáról tájékoztató BP-05/200/1537-2/2020. számú végzését [I/7. számú melléklet] is anélkül, hogy a fordítás költségét az Indítványozóra terhelte volna. Megállapítható tehát, hogy a Hatóság is elfogadta, hogy az eljárására az Ákr. 21. § (1) bekezdése alkalmazandó, hiszen az eljárás során hozott végzéseit hivatalból, saját költségére fordította le az Indítványozó számára.

75. A Hatóság ennek megfelelően köteles lett volna az eljárás során hozott összes döntését, így a Határozatot is annak teljes terjedelmében lefordítani az Indítványozó által ismert angol nyelvre.
76. Megjegyezzük, hogy amennyiben a megelőző hatósági eljárás a Tisztelt Alkotmánybíróság szerint mégsem minősült volna az Ákr. 21. § (1) szerinti eljárásnak, a Hatóság ettől függetlenül is köteles lett volna lefordítani a Határozatot az Ákr. 21. § (2) bekezdése alapján. A Kúria szerint bármely hatósági eljárás során köteles tisztázni a hatóság, hogy az ügyfél beszéli-e a magyar nyelvet, ha pedig ennek eredményeképp azt szükségesnek látja, biztosítania kell a szükséges fordítást vagy tolmácsolást attól függetlenül, hogy ennek költségét végül az ügyfél vagy a hatóság viseli:³¹

„A magyar nyelv ismeretének hiánya miatt a külföldiek sem szenvedhetnek hátrányt az eljárás során, vagyis minden esetben lehetőséget kell biztosítani számukra, hogy anyanyelvükön, vagy az általuk értett valamely közvetítő nyelven kommunikálhassanak. A törvény csak az ezzel kapcsolatos költségek viselésében tesz különbséget: az ügyfél jogainak azonnali védelme érdekében vagy a külföldivel szemben azonnali intézkedéssel járó, hivatalból indított eljárások során a hatóság előlegezi meg a fordítás, tolmácsolás költségeit, míg az ezen a körön kívül eső ügyekben a költségek az ügyfelet terhelik /a Ket. törvényi indokolása/. A perbeli tényállás és az idézett jogszabályok alapján az adóhatóságnak tisztáznia kellett volna, hogy a felperes milyen szinten érti, illetve beszéli a magyar nyelvet, a törvény előtti egyenlő, megkülönböztetés nélküli, korlátozás mentes joggyakorlásához tájékoztatnia kellett volna a tolmács alkalmazásának lehetőségéről, és intézkedéseit rögzítenie kellett volna. E törvényes kötelezettségeit az adóhatóság nem teljesítette.”

77. Az Ákr. kommentárja ezt megerősítve összefoglaló jelleggel kiemeli, hogy:³²

„Az az elv tehát, hogy a külföldit nem érheti joghátrány a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt, a Kúria fenti értelmezése szerint is általában, eljárástól függetlenül irányadó, azzal, hogy az ennek konkrét érvényesítésével járó költségek és feladatok az (1) és (2) bekezdés szerint megoszlanak az ügyfél és a hatóság között”

78. A megelőző hatósági és közigazgatási peres eljárás során nem volt vitatott, hogy az Indítványozó külföldi illetőségű, [REDACTED] bejegyzett jogi személy. A Hatóság és bíróságok azt sem kérdőjelezték meg, hogy az Indítványozó nem rendelkezik magyar nyelvű

³¹ Kúria Kfv. 35.098/2012/6.

³² Barabás Gergely, Baranyi Bertold, Fazekas Marianna (szerk.): Nagykomentár az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez, Ákr. 21. §-hoz fűzött kommentár.

személyzettel, illetve munkavállalókkal, így számára elengedhetetlen a Hatóság végzéseinek és érdemi határozatának angol nyelvre való lefordítása. A Hatóság épp ezért fordította le hivatalból a BP-05/200/1537-3/2020. számú végzését, valamint a hatósági eljárás megindításáról tájékoztató BP-05/200/1537-2/2020. számú végzését.

79. A Hatóság ennek ellenére, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből, valamint az Ákr. 21. §-ból eredő kötelezettségével ellentétesen a Határozatot kizárólag magyar nyelven küldte meg az Indítványozó számára. Megjegyezzük, hogy a Határozathoz a Hatóság mellékelte egy egyoldalas angol nyelvű levelet is, melyet – a Határozat egyfajta összefoglalójának szánt a Hatóság közigazgatási perben előterjesztett védiratának 2. oldalán tett előadása szerint. Ebben a kísérőlevélben a Hatóság azonban csak a **bírság kiszabásának tényéről** tájékoztatta az Indítványozót, a kísérőlevél így nem tartalmazta:

- (i) a Határozat indokolását, vagy akár az indokolás rövid összefoglalását;
- (ii) a Határozattal szembeni jogorvoslati lehetőségeket. A kísérőlevél csupán az Ákr. 114. § (1) bekezdésének minden magyarázat nélküli angol fordítását tartalmazta, ráadásul azt is hibásan. Az (1) bekezdés azon fordulatát, hogy „*a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat*”, a kísérőlevélben a Hatóság akként fordította le, hogy „*may bring administrative action against definitive decisions*”. A közigazgatási határozattal szembeni „*administrative action*”, mint jogorvoslati lehetőség egy értelmezhetetlen kitétel. Az „*administrative action*” ugyanis mind a szavak köznapi jelentése szerint, mind pedig a jogi szaknyelvben közigazgatási intézkedést jelent – vagyis pont azt, amivel szemben jogorvoslatot lehetne gyakorolni. A közigazgatási határozatok szembeni bírósági jogorvoslatot az angol jogi szaknyelv a magyarhoz hasonlóan *judicial review*-nek, azaz bírósági felülvizsgálatnak nevezi. Az Indítványozó Hatóság kísérőlevelét olvasó ír munkatársai számára tehát egy teljesen értelmezhetetlen tájékoztatás volt az, hogy a közigazgatási intézkedéssel szemben közigazgatási intézkedést kezdeményezhetnek. Megjegyezzük, hogy az Ákr.-nek a Nemzeti Jogszabálytár honlapon elérhető, az Igazságügyi Minisztérium által jóváhagyott fordítása a 114. § (1) bekezdése szerinti jogorvoslatot *administrative court action*-nek nevezi,³³ ami szintén nem egy teljesen szabatos fordítás, de, legalább kiderül belőle, hogy valamiféle bírósági jogorvoslatról van szó. Ugyanakkor, bárhogyan is fordította az Ákr. 114. § (1) bekezdését a kísérőlevélben a Hatóság, az bizonyos, hogy abból a **keresetindítási határidőről és a kereset előterjesztésének módjáról az Indítványozó semmiféle tájékoztatást sem kaphatott**, hiszen ezekről az Ákr. 114. §-a egyáltalán nem rendelkezik.

Sőt, a Hatóság arról sem tájékoztatta az Indítványozót, hogy a Határozata a saját szóhasználata szerint „*definitive decision*”-nek, azaz végleges határozatnak minősül-e, így az Indítványozó nem tudhatta, hogy egyáltalán jogosult-e a Hatóság fordítása szerinti „*administrative action*” előterjesztésére/kezdeményezésére.

80. Ammenyiben tehát a Tisztelt Alkotmánybíróság szerint a Hatóságnak az Indítványozó és nem annak jogi képviselői részére kellett kézbesítenie a Határozatot, a Hatóság megfosztotta az Indítványozót a Határozat érdemi megértésének lehetőségétől, **megsértve ezzel az Indítványozó tisztességes ügyintézéshez való, Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése által biztosított jogát**. Ezt a jogsértést a Fővárosi Törvényszék, a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria sajnálatos módon nem orvosolta, ehelyett megerősítette, konzerválta.
81. Ezen felül az EJEB az *Ivashova v. Russia* ügyben azt is megállapította, hogy a **jogorvoslati jog hatékony gyakorlásához** szükséges, hogy a felek a hatósági, illetve bírósági döntés **teljes**

³³ Elérhető itt: https://njt.hu/translation/J2016T0150P_20200722_FIN.pdf

egészéről tudomást szerezzenek.³⁴ Ugyanerre jutott az EJEB a korábbi, Kerojärvi v. Finland ügyben is, melyben kijelentette, hogy a jogorvoslathoz való jogot sérti, ha az állami szervek elmulasztják megfelelő módon továbbítani döntésüket a felek számára, hiszen ezzel megakadályozzák a döntéssel szembeni jogorvoslat hatékony gyakorlását.³⁵

82. Következésképp, a Hatóság, valamint az közigazgatási perben eljáró bíróságok az Indítványozó **jogorvoslathoz való, Alaptörvény XVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogát is megsértették** azzal, hogy a Hatóság a Határozatot az Indítványozóval kizárólag olyan nyelven közölte, amit az Indítványozó nem ismert.

III.5 Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti *contra legem* és *contra constitutionem* jogalkalmazás tilalmának sérelme

III.5.1 A *contra legem* és *contra constitutionem* jogalkalmazás alkotmánybírói joggyakorlata

83. A Tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jog kiegészült az együttesen *contra legem* és *contra constitutionem* jogalkalmazás tilalmával.

³⁴ European Court of Human Rights – Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights – Right to a fair trial (civil limb) (elérhető: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/guide_art_6_eng), 120. bekezdés: „The Court held in *Ivanova and Ivashova v. Russia*, 2017, that the national courts should not interpret domestic law in an inflexible manner with the effect of imposing an obligation with which litigants could not possibly comply. Requiring an appeal to be lodged within one month of the date on which the registry drew up a full copy of the court's decision - rather than the point at which the appellant actually had knowledge of the decision - amounted to making the expiry of the relevant deadline dependent on a factor entirely outside the appellant's control. The Court found that the right of appeal should have become effective from the point at which the applicant could effectively apprise herself of the full text of the decision.”

Ennek egyszerű magyar fordítása: „A Bíróság az *Ivanova és Ivashova kontra Oroszország* ügyben 2017-ben hozott ítéletében kimondta, hogy a nemzeti bíróságok nem értelmezhetik a nemzeti jogot olyan merev módon, hogy az olyan kötelezettséget írjon elő, amelynek a peres felek nem tudnak megfelelni. A fellebbezésnek a bírósági határozat teljes másolatának a hivatal által történő elkészítésétől számított egy hónapon belül történő benyújtását megkövetelni - és nem attól az időponttól számítani a határidőt, amikor a fellebbező ténylegesen tudomást szerzett a határozatról - azt jelentette, hogy a vonatkozó határidő lejárt egy, a fellebbezőn teljesen kívül álló tényezőtől függött. A Bíróság megállapította, hogy a fellebbezési jognak attól az időponttól kellett volna hatályba lépnie, amikor a fellebbező ténylegesen megismerhette a határozat teljes szövegét.”

³⁵ Kerojärvi v. Finland, 1995, 42. bekezdés: „The Court notes that, in the light of this practice, the Supreme Court could assume that the Insurance Court had not transmitted the Compensation Office's opinion and the military files to the applicant; and hence that in the proceedings before it the applicant's capability of challenging the contested decision was adversely affected. The Supreme Court could, moreover, assume that the applicant, who did not have the assistance of a lawyer, would not be aware of the said practice. Despite these circumstances the Supreme Court, which was competent to examine the merits of the case, did not take any measures to make the documents available to him. It is not material to the resultant duty of the Supreme Court under Article 6 para. 1 (art. 6-1) either that the applicant did not complain about the non-communication of the documents mentioned in the Insurance Court's decision or that he had access to the case file such as it existed in the Supreme Court (see paragraphs 11 and 13 above). In short the procedure followed before the Supreme Court was not such as to allow proper participation of the appellant party, Mr Kerojärvi (see the above-mentioned *Feldbrugge* judgment, pp. 17-18, para. 44; the above-mentioned *Schuler-Zraggen* judgment, p. 18, para. 52; and the *McMichael v. the United Kingdom* judgment of 24 February 1995, Series A no. 307-B, pp. 53-54, para. 80).”

Ennek egyszerű magyar fordítása: „A Bíróság megjegyzi, hogy e gyakorlat fényében a Legfelsőbb Bíróság feltételezhette, hogy a Biztosítási Bíróság nem továbbította a kártérítési hivatal véleményét és a katonai aktákat a felperesnek; és így az előtte folyó eljárásban a felperesnek a megtámadott határozat megtámadására vonatkozó lehetőségei sérültek. A Legfelsőbb Bíróság továbbá feltételezhette, hogy a felperes, aki nem rendelkezett ügyvédi segítséggel, nem volt tisztában az említett gyakorlattal. E körülmények ellenére a Legfelsőbb Bíróság, amely hatáskörrel rendelkezett az ügy érdemi vizsgálatára, nem tett semmilyen intézkedést annak érdekében, hogy az iratokat a kérelmező rendelkezésére bocsássa. A Legfelsőbb Bíróság ebből eredő, a 6. cikk (1) bekezdése szerinti kötelezettsége szempontjából nincs jelentősége sem annak, hogy a felperes nem kifogásolta a biztosítási bíróság határozatában említett dokumentumok megküldésének elmulasztását, sem pedig annak, hogy a Legfelsőbb Bíróságon rendelkezésre álló ügyiratokba betekinthezett (lásd a fenti 11. és 13. pontot). Röviden, a Legfelsőbb Bíróság előtt lefolytatott eljárás nem tette lehetővé a fellebbező fél, Kerojärvi úr megfelelő részvételét (lásd a fent említett *Feldbrugge*-ítélet 17-18. oldal, 17-18. pont). 44. o.; a fent említett *Schuler-Zraggen*-ítélet 18. o., 18. bek. 52. o.; és a *McMichael* kontra Egyesült Királyság ügyben 1995. február 24-én hozott A sorozat 307-B. sz. ügyben hozott ítélet, 53-54. o., 80. pont).”

84. Az Alkotmánybíróság 3280/2017 (XI. 2.) AB Határozatában az alábbiak szerint foglalta össze:

„[38] Az Alkotmánybíróság az eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot az eljárás egészének minőségében ragadta meg {legutóbb: 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [17]}. Az Alkotmánybíróság a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh2.) összekapcsolta a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát. Elvi éllel kimondta: „[a] bírói függetlenségnek nem korláta, sokkal inkább biztositéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével {Indokolás [23]}.” Az Alkotmánybíróság azonban csak kivételesen, szigorú feltételek fennállása esetén állapítja meg a jogalkalmazói önkény fennállását és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközését. Az Abh2. alapjául szolgáló esetben a bíróság *contra legem* jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági jogsérelem szintjére (Indokolás [29]). Tehát a *contra legem* jogértelmezés és jogalkalmazás önmagában nem alapozza meg az alkotmányellenességet. A *contra legem* jogalkalmazásnak egyben alkotmányellenesnek, azaz az Alaptörvénnyel ellentétesnek kell lennie (*contra constitutionem*).”³⁶

85. Az Alkotmánybíróság által hivatkozott 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban a *contra legem* és *contra constitutionem* jogalkalmazás tilalmának megállapításával kapcsolatos háromszoros *contra legem* jogalkalmazás az alábbiak szerint valósult meg:

„[21] 3. Az Alkotmánybíróság ezt követően abban a kérdésben foglalt állást, hogy a nyilvánvalóan, az eljáró bíróság által is elismerten *contra legem* jogalkalmazás a konkrét esetben felemelkedett-e alkotmányjogilag is értékelhető szintre, és így sértette-e az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. [...]”

[29] A fentieket összefoglalva az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a törvényszék *contra legem* jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági sérelem szintjére, és sértette az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. **Egyrészt**³⁷ a törvényszék a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. **Másrészt**, ezzel párhuzamosan, a törvényszék önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe.³⁸ **Harmadrészt** a törvényszék önkényesen járt el akkor is, amikor döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó az új

³⁶ 3280/2017 (XI. 2.) AB Határozat.

³⁷ 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban [27] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a jelen ügy vonatkozásában megállapította, hogy nem teljesítette a törvényszék indokolási kötelezettségét akkor, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazása okairól nem adott számot határozatában.

³⁸ 20/2017. (VII. 18.) AB határozat: „[24] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése értelmében, miszerint a jogszabályok mindenkire kötelezőek, a törvényszéknek a jelen ügyben a Vtv. 75/A. §-át, és az általa felhívott Ptk. 6:563. § (1) bekezdését alkalmaznia kellett volna, vagy legalábbis meg kellett volna indokolnia, hogy ezen jogszabályi rendelkezések alkalmazását miért mellőzte. A törvényszék e helyett azonban egy másik, későbbi időpontban hatálybalépő, ezért a konkrét ügyben még nem alkalmazható jogszabályi rendelkezés [a Vtv. 75/A. § (2) bekezdése] alkalmazhatatlanságát állította, a visszaható hatály hiányára hivatkozva.”

*Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül helyezte.*³⁹

86. Az Alkotmánybíróság 3294/2019. (XI. 18.) AB határozatában, illetve 3137/2020. (V. 15.) AB határozatában foglalta össze a 3/2014. (II.2.) AB Határozatban korábban megállapítottak szerint az Alaptörvény 28. cikkének szerepét az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárásban:

„2. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt emlékeztet állandó gyakorlatára, amely szerint a bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló olyan jogintézmény {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}, amelynek elbírálása során az Alkotmánybíróság feladata, hogy az Alaptörvényben elismert alapjogoknak ténylegesen érvényt szerezzen.”

87. **A Tisztelt Alkotmánybíróság 3137/2020. (V. 15.) AB határozatában megállapítottak szerint abban az esetben, ha az Alaptörvény 28. cikk szerinti értelmezési szabályok nem érvényesülnek és ez alapjog megsértéséhez vezet, úgy szükséges fennáll a vonatkozó bírósági határozat alaptörvényellenessége is.**⁴⁰

III.5.2 A Határozat, az Elsőfokú Végzés és a Jogerős Végzés jogalkalmazása contra legem és contra constitutionem

88. A Fővárosi Törvényszék Elsőfokú Végzése, a Fővárosi Ítéletábla Jogerős Végzése, valamint a Kúria Felülvizsgálati Végzése súlyosan jogsértő és alaptörvény-ellenes jogalkalmazást tartalmaznak, hiszen:

- (i) a Hatóság és az eljáró bíróságok megfosztották az Indítványozót a képviselethez való jogától, megsértve ezzel az **Ákr. 13. § (4)-(5) bekezdéseit, az Ákr. 1. §-át, valamint az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését;**
- (ii) a Hatóság és az eljáró bíróságok az **Ákr. 1. §-ával, 13. § (6) bekezdésével, valamint az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdésével** ellentétesen állapították meg, hogy a Hatóság jogszerűen kézbesítette a Határozatot a jogi képviselővel eljáró Indítványozónak, a jogi képviselők helyett.
- (iii) az eljáró bíróságok a keresetlevél előterjesztésének határidejét az Indítványozónak való közvetlen és jogszerűtlen kézbesítéstől számították, és kizárólag ezért állapították meg a keresetlevél elkésztettségét. Ezzel a bíróságok megsértették a **Kp. 48. § (1) bekezdés i) pontját** és megfosztották az Indítványozót az **Alaptörvény XVIII. cikkének (7) bekezdése** szerinti jogorvoslathoz való jogától;
- (iv) a Hatóság és az eljáró bíróságok szerint annak ellenére jogszerű volt a Határozat Indítványozónak való kézbesítése, hogy azt a Hatóság az Indítványozó által ismert nyelvre nem fordította le, így az Indítványozót a jogorvoslati lehetőségeiről sem

³⁹ 20/2017. (VII. 18.) AB határozat: „[22] A jelen ügyben eljáró törvényszék az ügyet az alkalmazandó és hatályos jogszabályi rendelkezések [a Vtv. 75/A. §-a és Ptk. 6:563. § (1) bekezdése] figyelmen kívül hagyásával, az azzal ellentétes, korábbi jogszabályi rendelkezésekre [a Vtv. 75. § (3) bekezdésére és a Ptk. 346. § (3) bekezdésére] alapuló bírói gyakorlatra tekintettel bírálta el. [...]”

⁴⁰ 3137/2020. (V. 15.) AB határozat: „[30] Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezésnek az Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes.” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]; 13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [30]} Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróság tehát akkor ad helyt, ha a bírósági jogértelmezés és jogalkalmazás egyértelmű következménye valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelme.”

tájékoztatta megfelelő módon. A Hatóság és a bíróságok ezzel megsértették az **Ákr. 21. § (1)-(2) bekezdéseit, az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdését és a XXVIII. cikkének (7) bekezdését.**

89. A fenti többszörösen alaptörvény-ellenes jogszabály értelmezésre és alkalmazásra tekintettel a Határozat, a Jogerős Végzés, Elsőfokú Végzés és a Felülvizsgálati Végzés megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés szerinti *contra legem* és *contra constitutionem* jogértelmezés és jogalkalmazás tilalmát is.

IV. AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASZBAN KÉRELMEZETT JOGKÖVETKEZMÉNY

90. A fentiekben az Indítványozó igazolta, hogy az Elsőfokú Végzés, a Jogerős Végzés és a Felülvizsgálati Végzés sértik az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait. Ebből kifolyólag az Indítványozó kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján **semmisítse meg az alaptörvény-ellenes Elsőfokú Végzést és Jogerős Végzést.**
91. Az Indítványozó ezen felül azt is bizonyította, hogy az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait a Hatóság is többszörösen megsértette. Éppen ezért **a Határozat megsemmisítése is szükséges** az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján.

V. ELJÁRÁSI NYILATKOZATOK

V.1 Az alkotmányjogi panasz előterjesztésének módja

92. Az Abtv. 53. § (2) bekezdésével összhangban Indítványozó alkotmányjogi panaszát az elsőfokon eljáró bíróságnál az Alkotmánybírósághoz címezve nyújtja be.
93. Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat (továbbiakban „**AB Ügyrend**”) 71. § (4a) bekezdés alapján az alkotmányjogi panasz tekintetere az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó szabályok szerint nyújtja be az elsőfokú bíróság részére.

V.2 Az Indítványozó korábbi alkotmányjogi panasz

94. Az Indítványozó 2023. július 3. napján, még a Felülvizsgálati Végzés meghozatala előtt alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Határozattal, az Elsőfokú Végzéssel és a Jogerős Végzéssel szemben. A Tisztelt Alkotmánybíróság IV/1570-2/2023. számú végzésében arról tájékoztatta az Indítványozót, hogy alkotmányjogi panasz a Kúria döntésének meghozatala után lesz érdemben lesz érdemben elbírálható. A Tisztelt Alkotmánybíróság egyben felhívta az Indítványozót, hogy a Kúria végzésének meghozatala után újabb alkotmányjogi panaszt terjeszthet elő, amelyben egyidejűleg a Kúria döntését is megtámadhatja.
95. Az Indítványozó ennek megfelelően terjeszti elő ismételt az alkotmányjogi panaszát a Jogerős Végzéssel és Elsőfokú Végzéssel és a Felülvizsgálati Végzéssel szemben.

V.3 Nyilatkozat a nyilvánosságra hozatalra vonatkozóan

96. Az Abtv. 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Ügyrend 36. § (2) bekezdésére tekintettel jelen alkotmányjogi panasz indítványban szereplő **személyes adatok nyilvánosságra hozatalához nem járunk hozzá.**
97. Indítványozó az Abtv. 68. §-a és az Ügyrend 56. § (1) bekezdés szerint **nem járul hozzá indítványának nyilvánosságra hozatalához, ezért kérjük az indítványt ne hozzák nyilvánosságra, azt az alkotmánybíróság honlapján ne kerüljön publikálásra.**

* * *

Tisztelettel:

Indítványozó képviselőjében

dr. Okányi Zsolt
ügyvéd

Mellékletek:

I/1	Ügyvédi meghatalmazás	[2352401]
I/2	2020. április 17. napján előterjesztett határidő-hosszabbítási kérelem	[2351767]
I/3	Elsőfokú Végzés	[2699763]
I/4	Jogerős Végzés	[2804113]
I/5	A Hatóság 2020. április 22-i, az Indítványozó jogi képviselője részére elektronikus úton kézbesített tájékoztatása	[2359922]
I/6	A Hatóság BP-05/200/1537-3/2020. számú végzése	[2350413]
I/7	A Hatóság BP-05/200/1537-2/2020. számú végzése	[2350412]
I/8	Kúria Kfv37385/9. számú felülvizsgálati végzése	[2948630]